

LA COMPTABILITÉ DES IMMOBILISATIONS CORPORELLES

CONTABILITATEA MIJLOACELOR FIXE

HRECENIUC Briana, studentă, Specialitatea: CIG
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
România, Suceava, strada Universității 13, www.usv.ro
e-mail autor: briana.hreceniuc@student.usv.ro

Abstract. Le but de l'élaboration de ce travail est centré sur l'analyse de la manière d'organisation de la comptabilité des immobilisations corporelles qui présente une ample sphère d'applicabilité. Afin d'atteindre le but proposé j'ai établi les objectifs suivants: l'identification des politiques de gestion des mouvements des immobilisations, entrées et sorties, la comptabilité des amortissements et la comptabilisation des immobilisations détenues en régime de leasing. Je considère que les exemples illustrés dans ce travail, peuvent devenir un point de repère pour les comptables professionnels, en particulier pour ceux qui se trouvent au début de leur carrière, surtout lorsqu'ils se confrontent à de certains dilemmes dans l'application des traitements comptables adéquats aux immobilisations.

Mots clés: immobilisations, amortissement, valeur amortissable, documents comptables, leasing, production

JEL CLASSIFICATION: M4

INTRODUCERE

Un rol decisiv în realizarea procesului de producere îl ocupă mijloacele fixe, întrucât acestea asigură concordanța dintre forța de muncă și resursele materiale. Mijloacele fixe joacă acest rol important în procesul de producție, fiindcă formează baza de producție, baza tehnică și totodată determină capacitatea de producție a entității.

În lucrare s-a dat noțiunea de mijloace fixe, dar și clasificarea acestora. În același timp, s-a abordat recunoașterea mijloacelor fixe în contabilitate. Totodată, în lucrare s-a examinat modul de amortizare a mijloacelor fixe, deoarece, contabilitatea amortismentelor afectează rezultatul exercițiului financiar.

CONȚINUTUL ȘI STRUCTURA MIJLOACELOR FIXE

Mijloacele fixe sunt, active nemonetare cu substanță materială identificabile distinct, aflate durabil într-o entitate, care participă la mai multe procese și perioade de activitate, deținute și controlate pentru producția de bunuri, prestarea de servicii, activități administrative sau închiriate la terți. [1, pag. 104].

Mijloacele fixe se clasifică pe grupe (figura 1) în concordanță cu IAS16 totodată ținând cont și de specificul de activitate al fiecăreia.

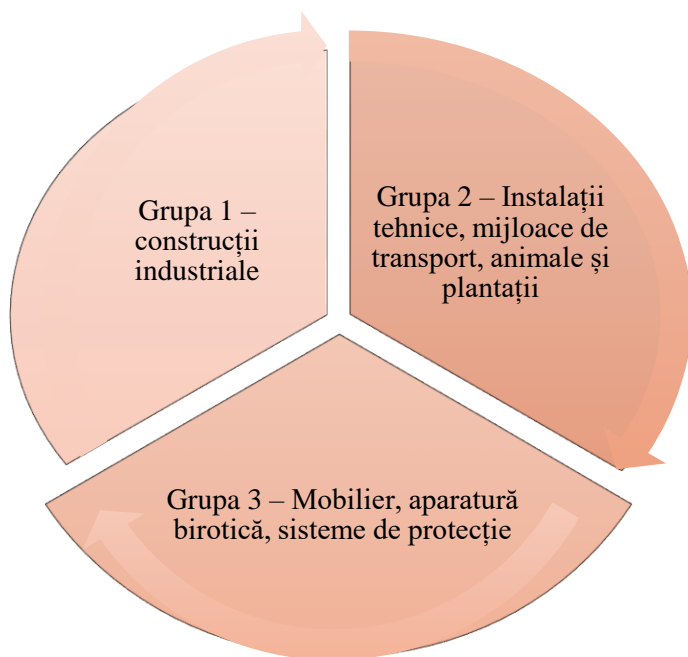

Figura 1. Clasificarea mijloacelor fixe

Sursa: elaborat de autor în baza IAS 16

După conținutul economic (figura 2), mijloacele fixe sunt reprezentate de conturile din clasa de active imobilizate corporale, iar după funcția contabilă sunt conturi de activ.

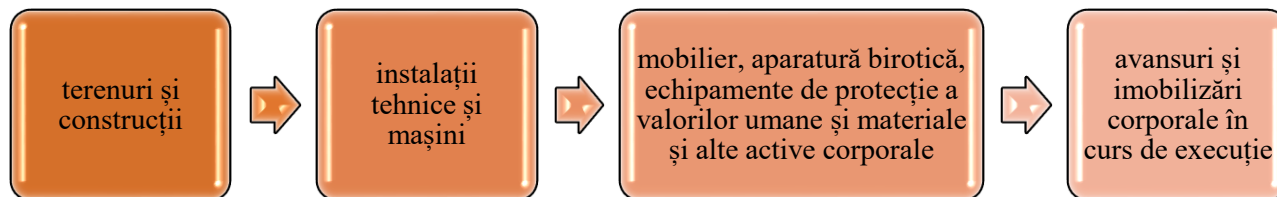

Figura 2. Clasificarea imobilizărilor corporale după conținutul economic

Sursa: elaborat de autor în baza IAS 16

Recunoașterea mijloacelor fixe în contabilitate poate fi din punct de vedere contabil și fiscal.

Din punct de vedere contabil pentru a fi recunoscute în contabilitate mijloacele fixe trebuie să îndeplinească cumulativ două condiții:

1. să fie deținute de o entitate pentru a fi utilizate în producția de bunuri sau prestarea de servicii, pentru a putea fi închiriate terților sau să fie folosite în scopuri administrative,
2. să fie utilizate pe parcursul unei perioade mai mari de un an.

Din punct de vedere fiscal întreprinderile sunt obligate să amortizeze pe o durată stabilită prin lege toate activele ce corespund celor două condiții specificate, dar și să aibă o valoare de intrare cel puțin egală cu plafonul de 2.500 lei Ro în România, iar în Republica Moldova cel puțin egală cu 6.000 lei MD.

Evidența mijloacelor fixe. Evidența mijloacelor fixe are la bază Legea nr.15/1994 cu normele metodologice de aplicare, atât și modificările ce au avut loc ulterior și au fost aprobate prin hotărâri de guvern, dar și prevederile art.24 din Codul Fiscal din România.

Documentele cu ajutorul cărora se ține evidența contabilă a mijloacelor fixe în România sunt:

- *Registrul Numerelor de Inventar* – conform OMF nr.1850/2004 (acesta se atribuie fiecărui mijloc fix un număr de inventar la data intrării în patrimoniu fie că este prin achiziție, construcție proprie, transfer, etc);
- *Fișa mijlocului fix* - pentru evidența analitică a mijloacelor fixe (aceasta conține toate informațiile referitoare la mijlocul fix intrat în patrimoniu, numărul de inventar, documentul cu care a fost achiziționat, valoarea de intrare, grupa din care face parte, codul de clasificare, data dării spre folosință, durata normală de funcționare, cota de amortizare și data la care se efectuează amortizarea completă);
- *Proces verbal de recepție al mijlocului fix* - acesta se va întocmi în trei exemplare la data în care se va pune în funcțiune mijlocul fix: procesul verbal de recepție se va întocmi pentru acele mijloace fixe independente care nu necesită montaj și nici probe tehnologice, procesul verbal de recepție provizorie se va întocmi pentru utilajele care necesită montaj, dar care nu necesită probă tehnologică, iar procesul verbal de punere în funcțiune se va întocmi pentru acele utilaje ce necesită atât montaj cât și probă tehnologică;
- *Bon de mișcare a mijlocului fix* – este un document justificativ de predare-primire a mijloacelor fixe între două locuri de folosință ale unității, document de însoțire a mijloacelor fixe pe timpul transportului de la secția sau subunitatea predătoare la cea primitoare.
- *Proces verbal de scoatere din funcțiune* servește ca document de:
 - constatare a îndeplinirii condițiilor necesare scoaterii din funcțiune a mijloacelor fixe;
 - consemnare a scoaterii efective din funcțiune a mijloacelor fixe;
 - predare la magazie a ansamblelor, subansamblelor, pieselor component și materialelor rezultate din scoaterea efectivă din funcțiune a mijloacelor fixe, precum și din scoaterea din uz a bunurilor materiale propuse pentru declasare;
 - justificare a înregistrării în evidența magaziiilor, dar și în contabilitate.

Amortizarea mijloacelor fixe. Un mijloc fix participă la mai multe cicluri de exploatare, astfel pierzând din valoare treptat ca urmare a folosirii lor în procesul de producție, a acțiunii agenților naturali, a progresului tehnic și astfel valoarea pierdută se transferă treptat asupra bunului la realizarea

căruia a contribuit. Această pierdere din valoarea de intrare poartă numele de amortizare. Tipurile de amortizare sunt prezentate în figura 3.

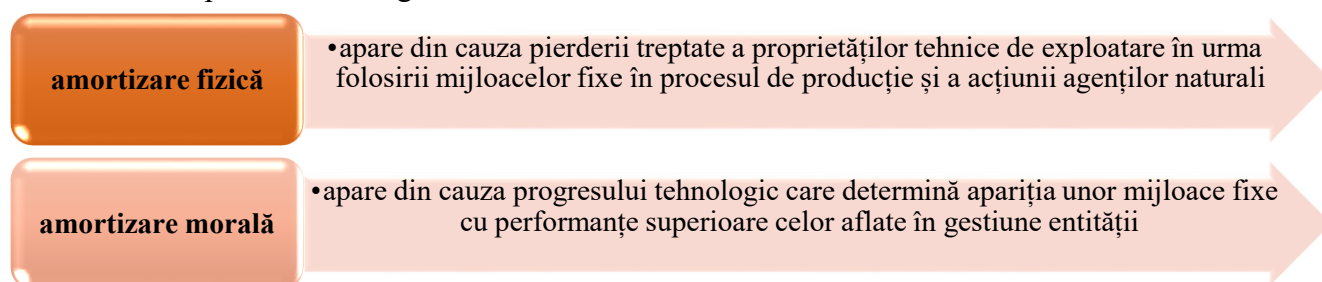

Figura 3. Formele de amortizare a bunului în funcție de factorii ce o produc

Sursa: elaborat de autor

Prin amortizare se înțelege procesul prin care se recuperează valoarea consumată prin includerea acesteia în valoarea bunului realizat. Ea se stabilește prin aplicarea cotelor de amortizare asupra valorii de intrare a imobilizărilor corporale. Cu ajutorul amortizării se constituie surse de autofinanțare a entității, astfel pe seama acestora entitatea va putea achiziționa noi imobilizări corporale.

În același timp, amortizarea reprezintă constatarea și consemnarea pierderii definitive a beneficiilor economice asociate activelor imobilizate. Există și deprecieri temporare ale activelor imobilizate, pentru care se constituie provizioane privind deprecierea, conform principiului prudenței. Amortizarea mijloacelor fixe se va calcula și se va include în planul anual de amortizare, începând cu luna următoare recepționării și până la recuperarea integrală a valorii de intrare. Totodată, amortizarea se va detalia pe subconturi pentru fiecare categorie de mijloace fixe.

Durata normală de funcționare, durata minimă și durata maximă sunt evidențiate pentru calculul amortizării. Informațiile cu privire la durata maximă și minimă de funcționare se regăsesc în HG 2139/2004 Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, care se modifică în fiecare an.

Aplicație: O entitate economică achiziționează de la un furnizor aparatură birotică la un cost de achiziție, fără TVA, de 4.200 lei (TVA 19%). Durata de viață utilă este de 5 ani, iar entitatea folosește sistemul liniar de amortizare. După 5 ani, aparatura birotică este amortizată integral și este scos din folosință și dat spre vânzare unei firme cu suma de 10.000 lei, plus TVA (19%).

În contabilitatea entității se vor înregistra următoarele tratamente contabile:

1. Achiziția mijlocului fix:

- ✓ creșterea valorii activelor ca urmare a creșterii contului de imobilizări corporale "214" cu 4.200 lei;
- ✓ creșterea datoriilor față de furnizorii de imobilizări "404" cu suma de 4.998 lei ($4.200 + 4.200 * 19\%$);
- ✓ creșterea valorii activelor ca urmare a creșterii creanței față de stat "4426" cu suma de 798 ($4.200 * 19\%$).

2. Înregistrarea amortizării liniare:

- ✓ scăderea valorii activelor ca urmare a amortizării acestora ce vor avea drept consecință creșterea amortismentului cumulat al aparaturii birotice evidențiat în contul "2814" cu suma de 840 lei/an;
- ✓ scăderea rezultatului exercițiului ca urmare a creșterii cheltuielilor cu amortizarea "6811" cu suma de 840 lei/an și 70 lei/lunar. ($\text{Amortizarea/an} = \frac{4.200}{5 \text{ ani}} = 840 \text{ lei/an}$; $\text{Amortizarea/an} = \frac{840}{12 \text{ luni}} = 70 \text{ lei/lună}$).

Formula contabilă (această operațiune se va înregistra în contabilitate lunar, timp de 5 ani de zile, până când mijlocul fix este amortizat integral):

3. Scoaterea din gestiune:

- ✓ scăderea valorii activelor ca urmare a scoaterii din folosință a aparaturii birotice "214" cu suma de 4.200 lei;
- ✓ creșterea valorii activelor ca urmare a scăderii amortizării aparaturii birotice "214" cu suma de 4.200 lei.

4. Vânzarea mijlocului fix:

- ✓ creșterea valorii activelor ca urmare a creșterii creanțelor față de clienți "461" cu suma de 11.900 lei (10.000+10.000*19%);
- ✓ creșterea datoriei față de stat privind TVA colectat "4427" cu suma de 1.900 lei;
- ✓ creșterea rezultatului exercițiului ca urmare a creșterii veniturilor din vânzări cu suma de 10.000 lei.

Formulele contabile înregistrate conform operațiilor enumerate:

Nr operației	Debit contul	Credit contul	Suma Debit	Suma Credit
1	%	404		4.998
	214		4.200	
	4426		798	
2	6811	2814	70	70
3	2814	214	4.200	4.200
4	461	%	11.900	
		7583		10.000
		4427		1.900

Constatăm că mijloacele fixe reprezintă investiții importante pentru orice entitate economică, lipsa acestora putând afecta grav continuitatea activității operaționale și administrative. Indiferent de domeniul activității de exploatare, considerăm că operatorii economici trebuie să acorde o atenție specială politicilor de investiții pe termen lung, în special în mijloace fixe și în același timp să cunoască și să gestioneze politicile contabile aplicabile acestor tipuri de active imobilizate, într-o manieră cât mai optimă.

CONCLUZII

În această lucrare am analizat modul de organizare a contabilității mijloacelor fixe, care după cum am observat joacă un rol foarte important în procesul de producție al entității, deoarece, acestea ne asigură concordanța dintre forța de muncă și resursele materiale. Totodată, am remarcat faptul că mijloacele fixe determină într-o entitate volumul de producție și chiar dacă acestea se devalorizează în timp, valoarea de intrare a acestuia se va transmite în valoarea bunului produs.

BIBLIOGRAFIE:

1. Anda Gheorghiu, Angela Vidrascu, Bazele contabilității, Universitatea Hyperion București. Disponibil: https://www.academia.edu/38148216/Bazele_contabilitatii_Universitatea_Hyperion_pdf
2. Mihai Ristea, Corina-Graziella Dumitru, Bazele contabilității, Editura Universitară, 2009;
3. OMFP 1802/2014; https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/OMFP_1802_2014.pdf
4. IAS 16 Imobilizări corporale;
5. Problems of accounting and audit of fixed assets. Disponibil: <http://www.t-science.org/arxivDOI/2020/05-85/PDF/05-85-131.pdf>

Coordonator științific: BAJAN Maia, dr., conf.univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: bajan.maia@ase.md